

Доктор філософії Богдан Андреюк.

Я закінчив в 2007 році, 89-ту школу в м. Києві. Шість років навчався на хімічному факультеті КНУ імені Тараса Шевченка, захистив дипломи бакалавра і магістра під керівництвом професора Василя Пивоваренка. Потім – 4 роки роботи над дисертацією під керівництвом доктора хім. наук Андрія Климченка у страсбурзькому університеті на факультеті фармації. Зараз я працюю в Memorial Sloan Kettering Cancer Centre, Moritz F. Kircher Lab і Ньюйорку, але скоро переїжджаю в Бостон, в Dana Farber Cancer Institute (Harvard Medical School).

Як наші випускники співвідносяться з однолітками які працюють у Страсбурзі, Нью Йорку, (та інших наукових центрах):

- за рівнем хімічної ерудиції і за рівнем загальної наукової ерудиції

На це питання важко відповісти абсолютно неупереджено, тому звернусь до кількісних показників. Більшість відомих мені наших магістрів, які приїжджали в Страсбург на стажування, були першими-другими за рейтингом в групі із 20-ти чоловік, і це при тому, що навчання велось французькою, яку вони вчили паралельно. Ще цікавий випадок був з одним французом, який шукав собі аспіранта і хотів би взяти не українця, бо нас в лабораторії було вже надто багато. Закінчилось це тим що він все одно взяв нашого випускника, бо після кількох раундів співбесід українець виявився відчутно кращим за інших кандидатів.

В цілому можна сказати, що наші випускники більше, ніж конкурентоспроможні, як в плані фундаментального розуміння фізико-хімічних процесів, так і в мистецтві синтезу бажаних хімічних сполук.

- за рівнем підготовленості до виконання наукових експериментів

Не думаю, що можу судити про інші кафедри, тому порівняю свій досвід на кафедрі органічної хімії з тим, що робив у Страсбургу. Більшість того, що студенти роблять у нас на кафедрі, це органічний синтез. На заході більшість науки (крім кількох окремих груп тотального синтезу) лише починається з синтезу, а далі сполуки використовуються для конкретних цілей, будь це біологічні дослідження, хімія матеріалів, флуоресцентні зонди, тощо. Тому в цілому я б сказав що західні науко-орієнтовані магістри часто мають більше досвіду в постановці експерименту і розумінні наукових стандартів, ніж наші. Хоча це досить швидко вирівнюється, коли починається сама наукова робота.

- наскільки швидко відбувається адаптація студентів до проживання в Європі?

Звичайно, що у психологічному плані всі різні, але досить велику роль буде грати середовище в новій лабораторії, і в Страсбурзі це може бути легше, ніж в інших місцях, бо українців досить багато. Особисто мені було досить просто, хоча я знаю деяких дівчат, які довго сумували за домом. Ну і великим плюсом, звичайно, є вищий рівень життя. Для аспірантів типово знімати власне житло, мати змогу не придивлятися до цін у супермаркеті, ходити в ресторан раз на тиждень-два і ще й мати кілька сотень євро залишку в кінці місяця. Це приблизно lower middle class за західними стандартами.

- чи легко поступити в аспірантуру чи магістратуру після навчання у Києві на хім. ф-ті?

Досить шокуючим для мене відкриттям стало НАСКІЛЬКИ багато людей з мого курсу вступили до аспірантури в Європі. З того, що я бачив і чув, навіть будучи в топ 30% свого курсу можна потрапити в гарні європейські університети. Рівень фундаментальної фізико-хімічної освіти у нас все ще дуже високий, і багато західних наукових груп про це знають і досить привітно ставляться до українських кандидатів.

З якої кафедри легше?

В першу чергу, на заході набагато менш чітко розділення між галузями хімії, і органіка можуть взяти варити неорганіку і навпаки. І я бачив, навіть лише у Страсбурзі, людей зі свого курсу з кафедр органіки, і неорганіки, і аналітики, і ВМС. Знаю і фізхіміків, які поїхали за кордон, але не в Страсбург. Тому всі кафедри мають потенціал за кордоном, хоча органіків я бачу найбільшу кількість.

- які сторони навчального процесу слід покращити для кращого влиття випускників з України у науковий світ Європи?

Я не думаю, що існують якісь конкретні проблеми із влиттям. Базовий рівень наукових знань не відстає. Хіба що варто вільно володіти англійською і бажано знати мову країни в яку переїжджаєш. І мабуть навички презентації себе і своїх наукових результатів. Тут різниця в класі між нашими і заходом колосальна.

- як відрізняється навчальний процес у Європейських країнах від Українського (ключові відмінності - позитивні і негативні)

Я в Європі був лише в аспірантурі, і навіть між європейськими країнами умови відрізняються, але про що я не чув в Європі і чого я вважаю не має бути у нас, то це необхідність 5 статей і складання іспитів. Ситуація коли потрібно за аспірантуру написати 5 статей змушує марно витратити час на публікацію в журналах без імпаکت фактору, просто щоб поставити галочку, а ці статті навряд чи хтось колись у світі процитує. Щодо іспитів, то певні курси у Франції теж були, але це не кілька різних лекційних курсів, в кінці яких необхідно здавати іспити/заліки, там просто необхідно відвідати певну кількість годин лекцій/семінарів/презентацій НА ВИБІР. Це може бути практичний семінар з використання якоїсь програми, випадкова лекція запрошеного професора чи цілий лекційний курс, але все це аспіранти обирають добровільно і не мають здавати жодних іспитів. Навіть студенти можуть обирати різні курси, хоча там теж іспити. Наскільки я чув, сесія коротша, триває близько тижня, по кілька іспитів/заліків на день, тому система завчив-здав-забув не спрацює, що я вважаю позитивним. Позитивним моментом в самій системі навчання у нас є більша концентрація на фундаментальній частині, хоча нашій системі часто не вистачає перспективи, великої картини, чим та чи інша галузь може бути найбільш корисна людству. Іншим позитивним моментом є навчання критично мислити в науковому плані, Університет точно приклав руку до цього мого вміння.

Що в нашій системі точно було гірше (не знаю як зараз), то це примусове відвідування і складання іспитів/заліків з гуманітарних дисциплін, що може займати більше половини навчального часу на деяких курсах. Знов-таки, за наявності вибору навчальних курсів студенти могли б самі визначати, що для них важливіше.

- що слід найперше додати у навчальному процесі на кафедрі (факультеті)?

Гроші. Більшість викладачів на хімфаку висококласні спеціалісти, більшість з них чудові люди, багато хто навіть одночасно чудова людина і висококласний спеціаліст, хоч це не завжди корелює. Але викладачів потрібно більше, щоб студенти могли обирати курси і викладачів, а це питання грошей.

Що грошей не потребує, то це більша кількість новітнього матеріалу в лекціях і на семінарах. Кожного року відкривають нові кращі реагенти для синтезу і нові методи аналізу хімічних сполук, і не весь викладацький склад встигає за новинами.

Що цікаво, при всіх недоліках які я назвав і не назвав, хімфак Шевченка точно дав мені більш ніж конкурентоспроможну освіту, і було б цікаво побачити, яких би незупинних монстрів він міг би випускати якби вирішив свої вічні проблеми.